

PENVISSSEN OP ZEELT 'KOUDE STIJL'

Zeelt kun je twaalf maanden per jaar vangen, al is het vissen op *Tinca tinca* in de winter en het vroege voorjaar iets voor doorzetters. We volgen fanatiek penvisser **Olav Peters** (54) als hij begin februari zijn dobber laat zakken in het koude water van de polders in de Alblasserwaard.

TEKST: JORAN BAL > FOTOGRAFIE: REIN RIJKE

“Deze kant op”, gidst Olav ons op een vroege morgen begin februari door de bush-bush van bramenstruiken in de polder. Niet veel later staan we aan een brede wetering, door de bosschages achter ons enigszins beschut tegen de straffe en koude noordenwind. “Die wind is niet ideaal”, geeft Olav grif toe, “maar desondanks kun je nu gewoon zeelt vangen hoor. Vorig jaar was het omstreeks deze tijd nog een tikje kouder en toen heb ik – hoewel niet steevast elke sessie – ook de nodige vis weten te vangen”, zegt hij terwijl-ie swipend door het fotoalbum op zijn smartphone gaat. De plaatjes van ijskoude *Tinca tinca*'s liegen er niet om: ook in de winterperiode en vroege voorjaar is het mogelijk om gericht én met succes op zeelt te vissen.

SUBTILITEIT

Zo vroeg in het jaar draait het bij deze visserij om subtiliteit. “Dat is normaal gesproken al zo als je op zeelt vist, maar nu is dat extra het geval”, benadrukt Olav. “De vis zit nog volop in de wintermodus en is doorgaans niet heel erg actief. Dus op de momenten dat ze wel ‘aan’ staan, moet wat je doet van a tot z kloppen.” Zo was hij vanochtend al iets vroeger op de stek en heeft daar drie plekjes aangevoerd. “Met duivenvoer waar veel hennep in zit. De truc is om kleine voerdeeltjes te gebruiken – de grote particles in het voer gaan dan ook zeker niet te water. Op die manier houd je de vis bezig en raakt hij niet snel verzadigd.” Op de haak maat 12 prikt Olav maden (‘zoveel als erop passen’) of een worm. “Dat zijn nu de beste aassoorten. Later in het voorjaar vis ik ook met maiskorrels en mini-boilies, maar nu is dat iets teveel van het goede. Lekker basic en licht verteerbaar is momenteel het devies.”

ONDIEP WATER

Met een haast achteloos onderhands worpje belandt de pen op slechts enkele meters uit de oever in de we-

‘In de winter is het de truc om kleine voerdeeltjes te gebruiken’

tering. Vervolgens strooit Olav een klein handje maden rondom de dobber. “Daar staat zo’n 80 centimeter water, gok ik. Peilen doe ik niet om de eventueel aanwezige vis niet te verjagen – dan schuif ik het stoppertje op de lijn liever een paar keer iets omhoog of omlaag.” Ook in de koudere maanden zoekt Olav de zeelt niet op diep water. “Mijn vermoeden is dat ze ook dan in wat ondieper water foerageren. Zeker als er langs de kant beschutting is in de vorm van waterplanten of takken die in het water hangen. En dit werkt volgens mij ook in ons voordeel”, wijst hij op de zon die achter de wolken vandaan komt. “Niet dat dit zonnetje nu al veel kracht heeft en de boel flink opwarmt. Maar de lichtintensiteit, die ook onder water doordringt, werkt naar mijn idee positief. Ik geniet hier immers ook van.”

IN SLOW MOTION

Na een minuut of twintig roerloos in het water te hebben gestaan, komt de scherp afgestelde dobber voorzichtig tot leven. Nadat er in het wateroppervlak naast de pen eerst enkele minuscule belletjes opborrelen, beweegt deze niet veel later iets heen en weer. “Dit soort tikjes is vis, daar ben ik 100% van overtuigd”, zegt Olav terwijl hij de dobber nauwlettend in de gaten houdt. “Vaak begint een aanbeet op deze manier: eerst wat voorzichtig gerommel rondom en met de pen, waarna deze vervolgens echt tergend langzaam wegloupt. In deze tijd nog trager dan bij zeelt doorgaans het ge-

val is – het lijkt soms wel of je naar slow motion zit te kijken. Je moet echt je geduld bewaren en pas reageren als de dobber definitief is vertrokken.” Zover komt het nu helaas niet. Net zo plotse-ling als er leven in de brouwerij kwam, is het daarna weer stil. Olav vist stoïcijns door. “Er zit vis op de stek, dus die geven we de tijd. Waar ik een voerplek ‘s zomers zo’n twintig minuten bevis, is dat nu wel een uurtje.”

KLEINE BELLETJES

Zeker ‘s winters is geduld belangrijk, verklaart Olav zijn tactiek. “Deze aanpak heeft zich in het verleden ruimschoots bewezen, dus de behoefte om allerlei aanpassingen te doen voel ik niet. Hooguit switch ik van maden naar een worm als haakaas, maar dat is het wel. Het kan simpelweg even duren voordat de zeelt zich meldt.” Toch wordt Olav na verloop van tijd ietwat onrustig en besluit hij zijn pen een meter of drie à vier verderop te laten zakken. “Daar zag ik ook wat belletjes – nu wel veel minder dan je ‘s zomers ziet – dus is het de moeite waard om even te kijken wat dat wellicht oplevert. En het kan wel degelijk verschil maken hè, verkassen over zo’n kleine afstand. Zeelt is nu vrij passief en zwemt niet veel.” Dat doen ze ook niet tijdens een winterse dril. “De scherpe randjes zijn eraf. Daarom vis >>

>> EXPERIMENTEREN MET AASSOORTEN

Rauwe frikandel, doperwten en Smac zijn enkele voorbeelden van aassoorten waarmee Olav heeft geëxperimenteerd. “Maden, wormen en mais – of een combinatie hiervan – zijn traditioneel haakaas, maar het is leuk en uitdagend om af en toe eens wat anders te proberen.” Ook wat betreft het voer zoekt hij het soms in minder voor de hand liggende soorten. “Naast hennep kun je bijvoorbeeld ook kiezen voor cous-cous of bulgur. Dit is ook klein en fijn van structuur, zodat de vis er wel even mee zoet is voordat het voer op is.”

>> MATERIAAL

- PENHENGEL: 3,30 meter, 1 lbs
- MOLEN: 2000 formaat
- LIJN: 18/00 nylon
- DOBBER: slank model, drijfvermogen 0,6 gram
- HAAK: klein en sterk, maat 12

Olav vist ‘op zink’, wat inhoudt dat zijn pen zo is afgesteld dat deze net zinkt op de onderste knijphagel. Daarna schuift hij het stuitje dat de pen tegenhoudt zover omhoog dat alleen het puntje van de dobber nog uit het water steekt. De afstand van de laatste knijphagel – die op de bodem ligt – tot de haak met het aas bedraagt zo’n 10 cm. Dat deel van de lijn ligt dus altijd mooi plat op de bodem, zodat de vis het aas gemakkelijker kan opzuigen. Wordt het water warmer en de vis actiever, dan verlengt Olav het laatste deel van de lijn tot minimaal 20 cm om lijnzwemmers te voorkomen.

Bij voldoende schuilmogelijkheden verblijft de zeelt ook ‘s winters in ondiep water

Een zeelt uit een voorjaarsessie medio 2021.

ik nu zonder probleem met een 1 lbs hengel en 18/00 nylon. Barst het voorjaar los en wordt de vis actiever, dan vis ik wat zwaarder (1,5 lbs en 22/00-24/00 nylon). In dit polderstelsel zwemt ook aardig wat mooie karper en die pak je wel eens als bijvangst.”

ERG WISPELTURIG

“Inmiddels zou zelfs een brasem welkom zijn”, lacht Olav als de bekende boer met kiespijn. De beste uren van de dag zijn namelijk bijna verstreken. “Vroeg in het jaar is het vaak raak tussen acht en elf uur ’s ochtends. Later op de dag wordt het lastiger.” Dat is ook de reden dat hij ’s winters vooral ochtendjes vist. “Bijtijds je bed uit en dan maar hopen dat je geluk hebt. Want dat is

het gekke: je kunt er werkelijk geen peil op trekken. De ene dag vang je haast met speels gemak drie zeelten, de volgende dag *blank* je in precies dezelfde omstandigheden. Deze vissoort is zo wispelturig dat je met de beste wil van de wereld niet kunt voorspellen hoe een sessie vermoedelijk zal verlopen.” In de zomermaanden zijn naast de vroege ochtend overigens ook de avonduren favoriet. “Dan is het heerlijk om na het werk nog even een paar uurtjes naar de waterkant te gaan. Je hebt slechts weinig materiaal nodig, bent heerlijk mobiel en binnen *no time* aan het vissen.”

BLADGOUD

Olav verkast naar de laatste plek waar hij vanochtend vroeg wat hennep heeft gevoerd. “Op hoop van zegen”, zegt hij met gevoel voor understatement als de antenne van de dobber zich in het wateroppervlak nestelt. Met een zonnetje dat zo rond het middaguur al voorzichtig aan het vroege voorjaar doet denken zou de zeelt wellicht nog actief kunnen worden. “Je weet het nooit. De pen kan uit het niets in één keer wegglopen; ook in de winter. Mocht dat gebeuren, dan blijf ik zeker ietsje langer zitten. Zeelt komt zelden alleen, dus de kans om een tweede vis te vangen neemt in dat geval alleen maar toe.” Het blijft helaas bij deze bespiegelingen, want in het laatste uurtje verandert de score niet en blijven we zonder vis. “We hebben ons best gedaan”, zegt Olav berustend als hij de boel opruimt. “Je kunt bij wijze van spreken bladgoud aan de haak hangen, maar als ze simpelweg niet willen dan sta je machteloos.”

>> NIEUWE UITDAGING

Na jarenlang de zomerse penvisserij op zeelt en karper te hebben afgewisseld met struinend snoeken in de winter, verloor Olav gaandeweg de motivatie voor die laatste visserij. “Ik betrapte mezelf erop dat ik steeds vaker als penvisser door de winterse polder liep en steeds meer de neiging kreeg om ook tijdens het snoeken de penhengel erbij te pakken. Dat heb ik op een gegeven moment gedaan en sindsdien staat mijn spinhengel vooral stof te vergaren.” De eerste winterse pensessies was het wel een kwestie van doorbijten. “Je doet iets nieuws en moet daar vertrouwen in krijgen. Dat kwam eigenlijk als vanzelf na mijn eerste winterse zeeltvangsten, maar je moet er wel tegen kunnen dat je zo nu en dan tegen een *blank* aanloopt. Het is niet zo dat je in de winter wel ‘even’ een zeelt vangt.”